

Šílený král

Spal jsem dlouho a zbytek dopoledne jsem se probíral poznámkami o etiketě vyžadované v paláci a postřehy o psychologii Getheňanů, o jejich chování s nimiž se vrátili mí předchůdci, průzkumníci. Nevnímal jsem, co čtu, což nevadilo, protože jsem to znal z paměti a hleděl jsem do toho jen proto, abych umlčel vnitřní hlas, který mi pořád našeptával: *Všechno špatně*. Když se nechtěl nechat umlčet, hádal jsem se s ním a tvrdil jsem, že si mohu poradit i bez Estravena, možná lépe než s ním. Stejně to byla práce pro jednoho. První adapt je jen jeden. První poselství z Ekumenu pronáší na kterémkoli světě jediný hlas, člověk z masa a kostí, jediný přítomný, sám. Je klidně možné, že ho zabijí, jako zabili Pellega na 4-Tauru, nebo že ho zavrou mezi bláznů, jako to udělali prvním třem adaptům na Gao, jednomu po druhém; nicméně se to tak praktikuje dál, protože se to osvědčilo. Jeden hlas, který sděluje pravdu, je z dlouhodobého pohledu údernější než flotily a armády, vyžaduje to sice dlouhý čas, ale toho má Ekumen spoustu... *Ty ne*, ozval se vnitřní hlas, ale pod tíhou argumentů zmlkl a já jsem dorazil do paláce k audienci u krále o Druhé hodině klidný a odhodlaný. Ovšem už v předpokoji, než jsem panovníka vůbec spatřil, jsem měl klidu i odhodlanosti pozbyt.

Strážní a služebnictvo v paláci mě dlouhými chodbami a síněmi královského domu uvedli do předpokojů. Pobočník mě požádal, abych počkal, a zanechal mě samotného v místnosti s vysokým stropem a bez oken. Stál jsem tam, vyšňořený kvůli audienci u královského majestátu. Prodal jsem svůj čtvrtý rubín (průzkumníci nahlásili, že Getheňané si cení drahokamů stejně jako Terrané, a tak jsem si na Zimní planetu přinesl plnou kapsu drahokamů, abych nestrádal) a třetinu zisku jsem utratil za oblečení na včerejší průvod a dnešní audienci: všechno jsem měl nové, velmi těžké a důkladně vypracované, jak je u oblečení v Karhide běžné; bílou košili spředenou z proužků kožešiny, šedé kalhoty pod kolena, dlouhou tuniku z modrozelené kůže, podobnou

kytlici, které se říká *hieb*, novou čepici, rukavice, zastrčené ve správném úhlu pod opaskem, spuštěným přes *hieb*, nové vysoké boty... Jistota, že jsem dobře oblečen, jen posilovala můj pocit klidu a odhodlání. A tak jsem se klidně a odhodlaně rozhlížel kolem sebe.

Podobně jako celý královský dům i tato místnost byla vysoká, červená, stará, holá, ve vzduchu bylo cítit zatuchlý chlad, jako by sem průvan nepřicházel z jiných místností, ale z jiných staletí. Oheň v krbu síce praskal, ale k ničemu to nebylo. Ohně v Karhide mají zahřát duši, ne tělo. Mechanicko-průmyslový věk vynálezů byl v Karhide nejméně před třemi tisíci lety a během těch třiceti století vyvinuli vynikající a hospodárné ústřední topení, využívající páru, elektřinu a jiné látky; neinstalují si ho však ve svých domech. Kdyby ho zavedli, zřejmě by pozbyli fyziologickou odolnost vůči počasí, jako když arktickým ptákům drženým v teple a pak znovu vypuštěným omrznou nohy. Mně, tropickému ptákovi, však byla zima, jinak venku, jinak uvnitř, ale ustavičně jsem byl více či méně prokřehlý. Abych se zahřál, popocházel jsem a tam. Kromě mě a krbu toho v dlouhém předpokoji moc nebylo: stolička a stůl, na němž stála mísa s protáhlými kamínky, a starodávné rádio z vyřezávaného dřeva se stříbrnými a kostěnými intarziemi, skvělá ukázka řemeslné dovednosti. Hráló šeptem a já ho drobet zesílil, protože jsem zaslechl, že monotónní skandování či prozpěvování, které se po celou dobu z rádia linulo, vystřídal přehled zpráv z paláce. Karhidané zpravidla moc nečtou a raději zprávy i literaturu slyší, než vidí; knihy a různé typy televizního přenosu jsou méně běžné než rozhlas, a noviny neexistují vůbec. Ranní přehled zpráv jsem zaspal a i teď jsem poslouchal jen na půl ucha. Myšlenkami jsem byl jinde, dokud mou pozornost neupoutalo několikrát opakování jednoho jména. Zastavil jsem se. Co hlásí o Estravenovi? Právě četli nějaké prohlášení.

„Therem Harth rem ir Estraven, lord z Estre v Kermu, pobývá tímto nařízením hodnost v království i křeslo ve shromážděních a je vykázán jak z království, tak ze všech panství Karhide. Neopustí-li království a všechna panství do tří dnů, nebo navrátí-li se během svého života do království, může být kýmkoli zabit bez vynesení rozsudku. Žádný občan Karhide nedovolí, pod trestem uvěznění, aby na něho Harth rem ir Estraven promluvil nebo pobýval v jeho domě či na jeho pozemcích, zároveň se zakazuje všem občanům Karhide dávat a půjčovat mu peníze či zboží, jakož i splácet případné dluhy, a to pod trestem vězení a pokuty. Vězte, spoluobčané Karhidané, že zločin, pro který je Harth rem ir Estraven vyhoštěn, je zločin zrady: soukromě i veřejně ve shromážděních a paláci prosazoval, zastíraje to oddaností králi, aby